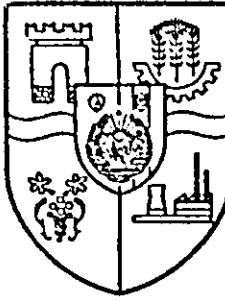

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNITI-VĂ!

Acăra rosie

ORGAN AL COMITETULUI JUDEȚEAN ARAD AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN ȘI AL CONSILIULUI POPULAR JUDEȚEAN

BIBLIOTECĂ JUDEȚEANĂ
nr. 308233
10. V. 1978

Arad, anul XXXV

Nr. 9985

4 pagini 30 bani

Simbătă

1 iulie 1978

Să nu risipim materialele de pe săntierile de construcții

Reducerea cheltuielilor materiale concomitent cu folosirea eficientă și gospodărirea chibzuilă a mijloacelor fixe se înscriu cădouă dintre sarcinile fundamentale ale tuturor colectivelor de muncă. Să, evident, posibilitatea de reducere a cheltuielilor sănătoase este atât mai mare cu cît ponderea materiilor prime și materialelor cuprinse în costurile de producție este mai mare. Un sector în care se folosesc foarte multe materiale este cel al construcțiilor. Am pornit deci să vedem cum gospodărește colectivul Grupul de sănătate Arad al T.C.Ch. Cluj-Napoca, care și desfășoară principala activitate pe săntierele Combinatului de îngrășăminte chimice, materialele și mijloacele fixe din dotare.

Revenind pe același drum

Am vizitat și cu alte prietenii săntierele acestui grup și nu ne-am slisit să criticăm numeroasele deficiențe ce au existat în gospodărirea materialelor. Revenind pe același drum, de data aceasta constatărlile sunt îmbucurătoare în multe privințe. Așa, de exemplu, agregatele de balastieră, cimentul, materialul lemnos etc., nu mai sunt împrăștiate peste tot, ci au fost depozitate în spații special create în acest scop. De asemenea, întreaga can-

titate de țevă nepusă în operă a fost depozitată pe dimensiuni și sorturi, într-o ordine desăvîrșită. Ordine există și în magazia de instalații sanitare și electrice.

În raidul întreprins la punctele de lucru am constatat că la încheierea zilei de muncă majoritatea materialelor ridicate din depozite au fost folosite în pro-

iecte, popii reglabili și alte materiale propuse pentru casare, sunt depozitate cantități mari de fier-beton ce urmează să fie folosiți pe sănătate sau se află în transport (7) pentru a fi expediat pe alte sănătări ale trustului.

În ce scop?

În magazia obiecte de inventar (gestionar Ioan Crișan) există un important spațiu nefolosit. De ce ne-a atrăs atenția acest amanunt? Fiindcă altădată, într-o altă magazie în care ar trebui să existe numai obiectele propuse pentru casare, e un adevarat ghiveci de obiecte noi și uzate. În ce scop ar fi fost ele amestecate în halul acesta? Tot Ioan Crișan gestionază și bunurile din depozitul de materiale de construcție nr. 1. Același om, același „stil” de muncă. Aici să vezzi ghiveci! O adesea reflecă inedită: usi, ferestre, stârmă, ghimpală, cauciucuri uzate, cabluri electrice, toate glazurate cu ciment și ipsos. Ce-o și căutând cimentul aici, cind pentru el au fost create spații speciale chiar alături de depozit?

Unde-i stăpînul?

„Stilul Crișan” a pătruns și la vecinul său Ioan Bic, care gestionează mijloacele fixe. Să aici

C. PATRUNĂ

(Cont. în pag. a II-a)

De-a valma

Însăși de tovarășul ing. Zamfir Danciu, directorul adjunct al grupului, care coordonează întregia activitate de aprovizionare, am vizitat rampa de descărcare din vagoane CFR. Cu toate că aspectul e diferit de cel de acum săse luni, totuși deficiențele n-au fost în totalitate îlhidațate. Să acum mai întâlnesci materiale amestecate pe care cu foarte multă greutate le poți deosebi de deșeurile de fier-beton, aruncate și ele la întâmpinare. Alături de niște cazoni ruginite, cofrete e-

Sărbătorirea „Zilei învățătorului”

Ieri, înainte de amlaza, a avut loc, în sala Teatrului de stat din Arad, sărbătorirea „Zilei învățătorului”. La festivitate au participat cadre didactice din municipiu și localitățile apropiate Aradului. Au fost prezenți tovarășii Dorel Zăvolan, secretar al Comitetului Județean Arad al P.C.R., vicepreședintele Consiliului popular Județean și Marian Furtu, prim-secretar al Comitetului municipal de partid, președintele Consiliului popular municipal.

Lui în cinste în cadrul festivității, tovarășul Marian Furtu a felicitat în numele comitetelor Județean și municipal de partid și consiliilor populare Județean și municipal, cadrele didactice arădeni pentru activitatea pe care au depus-o, urindu-le, totodată, noi succese în munca instrucțiv-educațivă și tehnico-productivă cu elevii în viitorul an de învățămînt.

In continuare festivitatea, tovarășul Gheorghe Gogu, inspector general al Inspectoratului școlar Județean, a prezentat un material prin care a subliniat rezultatele obținute în anul scolar ce se va încheia curând, mulțumind călduroșilor cadrelor didactice care vor predă ștafeta generațiilor mai tineri pentru munca lor de mai multe decenii consacrată educației tineretului. În final, a dat

Cooperatori vrednici

Paralel cu lucrările de recoltare a cerealelor, cooperatorii și mecanizații din Sântana se ocupă intens de întreținerea culturilor în vederea obținerii de recolte bogate în acest an. Pe cele 1023 hectare însămătorești cu porumb s-au executat două prăsile manuale și trei prăsile mecanice, concomitent cultura fiind fertilizată cu îngrășămînt chimice. A treia prăsă, altă manuală cît și mecanică, s-a efectuat și la cele 370 ha cultivate cu specii de zăhăr, iar la cartofi, pe lîngă prăsile executate, s-a efectuat străpîptul contra dăunătorilor cu ajutorul aviației utilizate. Să la asiguratul surajelor se lucrează cu spor, fiind recoltate cele 220 ha lucernă și însăzioare cantități însemnante de nutrețuri.

Prof. GH. SINESCU,
coresp.

Meleagurile arădene — parte integrantă a istoriei poporului român (10)

Luptele maselor populare arădene în frunte cu social-democrații români din aceste părți și cu reprezentanții locali al Partidului Național Român, vor cunoaște o etapă decisivă în toamna anului 1918, cind zorile unei epoci noi, prevestind prăbușirea imperiilor asuprătoare, găsesc provinciile românești mai mult ca oricără pătrunse de ideea eliberării naționale și de ceea de dreptării sociale, de certitudinea reușitei în luptă pentru depinarea unității naționale, deziderat pentru a căruia realizare lupta cu toată energia întregul popor român. La 6 octombrie reprezentanții celor două partide ale românilor din Transilvania, între care se găseau și arădenii Stefan Ciclo-Pop, Vasile Goldiș și Ioan Suciu, hotărăsc să colaboreze în cadrul unui Consiliu național în vederea unității cu Tara. La 12 octombrie, la insistențele lui I. Suciu, are loc la Oradea o sedință a Comitetului Executiv al P.N.R. în cadrul căreia se adoptă Declarația de principii redactată de V. Goldiș, prin care se afirmă hotărîrea românilor la autodeterminare, în 18 octombrie 1918 fiind cîtă în parlementul de la Budapesta. Pe baza declarării de autodeterminare se vor desfășura apoi acțiunile ro-

manilor în perioada următoare. Declarația, prin conținutul ei, a făcut o puternică impresie asupra opiniei publice mondiale și a fost prima cu entuziasm deosebit de către români de pe ambele versante ale Carpaților. La întîlnirea de la Oradea s-a hotărât și desemnarea unui comitet de acțiune compus din 6 membri, care să urmărească realizarea practică a declarării. Între membri se găseau și arădenii Vasile Goldiș, ca președinte, St. Ciclo-Pop și Ioan Suciu, iar sediul comitetului a fost stabilit la Arad.

Lupta românilor arădene pentru unitate s-a intensificat cu atât mai mult cu cît la 27 martie 1918 reprezentanții aleși ai populației dintr-un Prut și Nistrul, din expresie luptei și voinței maselor populare, au hotărât unitatea cu România, iar la 15 noiembrie 1918 Congresul reprezentanților Bucovinei, întrunit la Cernăuți, hotărăște în unanimitate unitatea cu România a Bucovinei, veche provincie istorică românească, rapidă de habsburgi în 1775.

În 18 octombrie, la propunerea socialiștilor români, între care și

Ioan Fluterăș, originar din părțile Aradului, s-a constituit Consiliul Național Român Central „ca unicul for care reprezinta voluntar poporul român” pe bază de paritate, 6 reprezentanți al P.S.D., 6 al P.N.R. Consiliul Național Român Central își stabilește sediul, începând cu 2 noiembrie, la Arad, în casa lui Stefan Ciclo-Pop, având ca președinte pe acesta. În 13–15 noiembrie se poartă ultimele discuții cu reprezentanții vechilor autorități, care se împotrivesc prin toate mijloacele miscărilor de eliberare și unității Transilvaniei cu România.

Intr-un asemenea context, masele populare arădene trec la acțiune. Muncitorii organizează manifestații, cum a fost cea din 18/31 octombrie 1918, cind această, în corpore, părăsește fabricile, având loc o mare demonstrație pe străzile orașului sub loznicile eliberărilor sociale și naționale, muncitorilor alăturându-lu-se și celelalte pătuți ale populației orașului. În întreg județul, sub influența luptei muncitorilor, au loc numeroase revolte țărănesti, care zgudulează rânduilele anarcistic și determină înălțarea verchilor demnitari. Din cel 92 de

notari al județului Arad, 88 sunt alungați din sate. În locul vechilor organe de conducere austro-ungare reacționare, se constituie consiliile muncitorești și gărzile naționale, formate mai ales din reprezentanți ai păturilor de jos. În multe situații s-a avut în vedere reprezentarea egală a socialiștilor și reprezentanților P.N.R. Asa a fost la Arad, Pececa, Nădlac, Chișineu Cris, etc.

Aradul, de an de zile veritabil centru politic al românilor, unde conducerea era preluată de autoritățile române, devine astfel în perioada 2 noiembrie–1 decembrie 1918 centrul administrativ și organizatoric al luptei pentru eliberare și unitate națională. Aici, la inițiativa socialiștilor din C.N.R.C. se naște Ideea marilor Adunări Naționale de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918, a cărei convocare lansată din Arad a fost semnată de St. Ciclo-Pop și Gheorghe Crișan.

In pregătirea Adunării Naționale de la Alba Iulia, un rol deosebit a avut Ioan Suciu, care a luate măsurile ce se impună Prof. ALEXANDRU ROZ (Cont. în pag. a III-a)

In acest an, creatorii de la înfrăptinderea „Ardeleana” aveau ca sarcină să realizeze, în vedea reînnoirii producției, 10 tipuri noi de figurine și un tip nou de păpușă. Întreindu-se pe el însuși, creatorii de bucurii pentru copii (și în același timp de frumos pentru cei mari) în număr săse luni au creat toate cele 10 figurine planificate și 19 tipuri de păpuși, care au și fost omologate. Dintre păpuși se remarcă mai cu seamă „Sorica” și „Coră”, care au fost dotate cu mecanisme. Începând cu trimestrul III vor fi introduse în fabricație toate cele 10 tipuri de figurine și cinci de păpușă.

Simbătă, 1 iulie 1978

Memorabilele sărbători ale Aradului din acest an oferă membrilor filialei A.F.R. Arad un nou prilej de afirmare, atât pe linie expozițională, cât și pe linie altor activități filatelice. Avându-l ca invitat, la Clubul presei, pe tovorășul Mircea Stefan Stoica, responsabil cu munca organizatorică în cadrul filialei A.F.R. Arad, am realizat un scurt dialog pe tema mișcării filatelice arădene.

— Membrii filialei noastre — ne-a relatat interlocutorul — s-au pregătit și se pregătesc intens în vederea întâmpinării aniversării a 60 de ani de la făurirea statului național român unitar, marcare a 950 de ani de la prima atestare documentară a municipiului Arad și 2000 de ani de la întemeierea cetății dacice „Ziridava”, sărbători care coincid în mod fericit cu împlinirea a zece ani de activitate a filialei A.F.R. Arad. Iată, osoară, un motiv în plus să evocăm și cu acest prilej cîteva dintre cele mai importante succese pe care le-a obținut filiala arădeană în intervalul amintit, interval în care numărul membrilor cotizați ai filialei noastre a crescut la 1700, cuprinzind toate categoriile sociale, de la muncitorii din cadrul întreprinderilor arădene, la săteni, elevi

și intelectuali de pe tot cuprinsul județului.

— Vă rugăm să prezentați cîteva dintre cele mai de seamă succese ale filialei arădene.

— În cei zece ani de activitate,

membrii filialei noastre se pot minăgi cu nenumărate asemenea succese. Iată cîteva: expozite ale celor mai apreciați filateliști arădeni, printre care om dori să menționăm pe Edmund Zaray, Cornel Telecan, Alexei Cserni, Ioan Hoch etc. au obținut numeroase medalii la prestigioase manifestări filatelice internaționale și naționale. Membrii filialei au participat cu expozite la expoziții internaționale în Bulgaria, Ungaria, Cehoslovacia, R.D.G., la expoziții naționale și interjudețene, organizate atât în Capitală, cit și la Bacău, Constanța, Pitești, Tîrgu Mureș, Ploiești, Rimnicu Vilcea, Iași, Alba Iulia, Deva, unde au popularizat, prin mijloace filatelice, activitatea oamenilor

și bilaterale, în colaborare cu județele Bacău, Constanța și Hunedoara.

— În afară de activitatea expozițională, prin ce alte acțiuni s-a impus mișcarea filatelică din Arad?

— Filiala a inițiat cu mult succes folosirea stămpilelor publicitare, prin intermediul căror popularizare evenimente importante din activitatea politică a țării, comemorări, aniversări, precum și activitățile noastre expoziționale. De exemplu, am scos stămpile publicitare cu ocazia Congresului al XI-lea al P.C.R., apoi cu cincințul revoluției tehnico-științifice (1976-

1980), cu Centenarul Crucii Rosii, după seismul din 4 martie 1977 pentru mobilizarea cetățenilor la acțiunile de înălțare a dăunelor provocate de cutremur, iar mai recent o ștampilă publicitară cu ocazia campionatului mondial de fotbal din Argentina.

— Cum întimpină membrii filialei evenimentele prijeuite de Aradul aniversar '78?

— Cu puțin timp în urmă am deschis, la Casa pionierilor și soldaților patrici din Arad, expoziția pionierilor și școlarilor „Sistem nevoie de daci și de romani”. În momentul de față suntem antrenări în pregătirea expoziției interjudețene „Arad — 2000”, la care vor participa 160 de expoziții din 25 de județe ale țării. De asemenea, vom pune în folosință o ștampilă publicitară „Arad-2000”, prin care întreaga corespondență ce intră șiiese din Arad este oblitterată cu această ștampă, popularizind astfel, prin intermediul ei, memorabilele sărbători ale Aradului în toate colțurile țării și chiar pe plan internațional. Iată cîteva dintre cele mai semnificative preocupări ale noastre, pe care întenționăm să le materializăm încă în cursul lunii iulie a.c.

EMIL SIMANDAN

Aradul aniversar '78 oglindit în filatelie

La școala arădeană de echitație

Da, de anul trecut, există o școală și pe meleagurile noastre. Pe principalul animator al școlii, Iulian Burlacu, condacătorul acestora, l-am întâlnit zilele trecute chiar pe terenul de antrenament.

— Fiește, ca în orice debut pe terenul asociatelor sportive — ne-a întâmpinat și noi grădiniști, legale mai cu scandă de ineditul disciplinelor, de lipsa de popularitate. Dacă la început am pornit cu zece elevi, în prezent numărul acestora este de 60, iar împreună cu cel care au mai soliciat înscrierea, peste o sută. Interes deosebit pentru școala noastră manifestă înțelegerile. Începând de la vîrstă de 13 ani, primim feti și băieți, femei și bărbați, fără limită de vîrstă. Constatăm cu bucurie că s-au înscris plin acum alti elevi de școala generală și și de licență, precum și adulzi de toate profesiile, muncitorii metalurgiști, texnicii, ingineri, medici.

I-am vîzut la antrenament pe entuziasmat elevi ai antrenorului Burlacu. Printre ei se remarcă Emilia Matei, Cristina Melic, Pavel Hanc, Lucia Fizele, Ervin Koller, Ana Batka. Cu toții au învățat de acum alfabetul echitației. Sunt să călărească la pas, la trap, la galop și chiar să sără obstacole. Tânărul Petru Hanc săpînește orice buestăș, ca un veritabil călăreț. Atât că elevul contribuie și la lucrările de întreținere a terenului de antrenament și chiar la hîtanțul căilor. De altfel, tot cu ajutorul elevilor, terenul a fost inițiat amenajat, curățat, montat obstacole.

PETRE TODUȚĂ

În lunile călduroase

— Conservele (în culi de tablă sau în borcane din sticlă) vor fi păstrate la răcoroare, ferite de soare și de umereză. Nu se vor consuma conserve care au capacete bombate sau rugină pe ele și nici borcanele din sticlă care prezintă crăpături.

— Carnea congelată va fi pusă la foc, de preferat înainte de a se decongele complet sau imediat după decongelare.

— Vara nu e indicat să se facă provizii de mezeluri.

Alcoolul și tutunul...

Obiceiul de a abuza de băuturi alcoolice sau de a trece de la „distracție” unei șigări la fumatul zilnic al mai multor duce în mod firesc la cunoștințele patimii astăzi de dăunătoare: alcoolism sau tabagism. Or, tineretul nostru trebuie să știe că efectele abuzului de alcool scad, în general, potențialul celor mai multe dintre func-

ții organismului, inhibă scoarța cerebrală și deregulează coordonarea neuromotorie, altereză funcțiile ficatului, micșorează puterea de concentrare și de muncă, diminuă inteligenta și memoria, viața reflexelor, tulbură relațiile familiare. În legătură cu abuzul de tutun, cele cîteva sute de substanțe toxice conținute de șigări și absorbite de organism în timpul fumatului nu pot rămâne fără urmări. Așa se face că cel ce abuzează de tutun contractă mal ușor boli de stomac, în special ulcere gastrice și duodenale, devin candidati la boli cardiovasculare și, mai ales, la cardiopatii ischemice, la boli de plămîni, printre care bronșitele cronice sau alte boli și mai grave. Cu el vîrstele de la care se începe abuzul de tutun și de alcool sunt mai înțere, cu alti consecințe și mai grave, și destulii morți au la început impresia că alcoolul și tutunul le stimulează unele funcții, făcându-i mai activi, mai energici, se conving, din păcate, mai curând sau mai tîrziu, că potențialul lor vital este în continuă scădere, tocmai datorită consumului nerățional al acestora.

Integrat din primul moment în marele front al muncitorimii române, proletariatul arădean va adera în 20 octombrie 1920 la greva generală, prima mare acțiune a proletariatului din țara noastră desfășurată unitar după realizarea actualului de la 1 Decembrie 1918.

Împreună cu proletariatul din întreaga țară, muncitorimea arădeană își va aduce apoi contribuția la transformarea partidului socialist, înscrîndu-se printre făuritorii Partidului Comunist Român. La Congresul din mai 1921, muncitorii arădeni, indiferent de naționalitate, au fost reprezentați de Gheorghe Pincotan, Turzo Nandor, Alexandru Hustla și Bartali Geza, care au votat pentru transformarea partidului socialist în partid comunist.

Crearea P.C.R., eveniment de însemnată istorică, a deschis o etapă nouă, superioară în luptă împotriva popor. Proletariatul arădean, în noile condiții, va lupta cu și mai multă drîzire împotriva exploatarilor și a pericolului fascism, iar apoi pentru victoria deplină a celor mai drepte orduri, societatea socialistă și comunitatea, care a permis realizarea pe plăurile românești a celor mai nobile aspirații de dreptate socială și națională, pentru care a luptat în permanentă poporul român în îndelungată sa istorie.

Meleagurile arădene

(Urmărește din pag. II)

pentru desfășurarea adunărilor de delegați și apoi pentru primirea delegaților, dirigări și desfășurarea adunărilor sub aspect organizatoric. Un număr foarte mare, de ordinul mililor, dintre locuitorii acestor meleaguri au fost prezenți la Alba Iulia, alături de cel peste 100 000 de participanți, aderind cu toții într-o unanimă voință la „Unirea cu Tara”. Aveau în frunte peste 120 de delegați, printre care socialisti Sava Damian-Stroescu, Leon Munteanu și Gheorghe Halmagiu, iar socialistul de la Sibiu, Avram Borcuta, devine membru în Marele Stat Național.

Proiectul Hotărîrlor de Unire a fost formulat de arădenii Vasile Goldis, St. Ciclo-Pop și I. Suciu, Vasile Goldis fiind cel care a rostit în cadrul adunării hotărîrea de unire și cuvîntarea festivă. În felul acesta, Aradul, masele populare arădene, toți români din aceste părți, muncitori, țărani, intelectuali, cercurile înaintate ale burghesiei, și-au înscris numele la locul cel mai de seamă, într-un moment cu totul aparte în istoria patriei noastre, marea U-

nirea de la 1 Decembrie 1918, act

xistau în județ 332 moșii cu peste 100 lugăre, din care 94 cu peste 1000 lugăre, de obicei aparținând unor proprietari maghiari sau germani. Prin reformă, pînă în 1934, fusese înzestrată cu pămînt în județul Arad un număr de 36 832 țărani. Îndrepățită la improprietări, expropriașindu-se, pînă la acea dată, peste 253 496 lugăre. În același timp, în județ, în 15 localități, fusese în colonizate 1 080 familii, unele

FILE DE ISTORIE

din alte județe sau dintr-o refugiaș. Alături de țărani români au primit pămînt și țărani maghiari, germani și de alte naționalități.

Schimbările petrecute în economia județului au determinat mutări și în privința structurii sociale și a creșterii numerice a populației. De la 397 969 (din care orașul Arad avea 62 490) de locuitori, cîji avea județul Arad în 1920, ajunge în 1940 la 429 588 (orașul 75 129) locuitori. Mareea majoritate a acestor populații, în județ și în oraș erau români. Cea mai mare parte a populației județului era populația rurală. În 1930, bunăoară, din totalul de 423 619 locuitorilor, 346 468 (81,7 %

